

УДК 343.985

DOI <https://doi.org/10.32847/ln.2020.12.13>

Іщенко Т.В.

*ад'юнкт кафедри криміналістики та судової медицини
Національна академія внутрішніх справ***ОСОБЛИВОСТІ ПОЧАТКУ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ
ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА**

Постановка проблеми. Із часу криміналізації домашнього насильства в Україні кількість облікованих кримінальних правопорушень стрімко зростає, про що свідчить офіційна статистика Генеральної прокуратури України. Так, якщо минулого року за ст. 126-1 Кримінального кодексу України (далі – КК України) було обліковано 1 068 кримінальних правопорушень, то лише за 9 місяців поточного року цей показник становив 1 859 [1, 2]. Однак, незважаючи на суттєві цифри, реальний стан вчинення домашнього насильства в нашій державі є зовсім іншим. Для прикладу, за 9 місяців поточного року органами Національної поліції України виявлено 102 976 адміністративних правопорушень, передбачених ст. 173-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП), і 75 547 осіб, котрі їх вчинили (повторно 9 755 осіб) [3]. Оскільки, як свідчить аналіз судово-слідчої практики, сьогодні від притягнення особи до адміністративної відповідальності за вказаною статтею, якою підтверджується повторність вчинення домашнього насильства, залежить можливість початку кримінального провадження за ст. 126-1 КК України, а також з огляду на те, що досудове розслідування цього злочину здійснюється у формі приватного обвинувачення, дедалі актуальнішим стає питання щодо початку досудового розслідування кримінальних правопорушень за фактом домашнього насильства.

Огляд останніх досліджень і публікацій. Питання, пов'язані з особливостями початку досудового розслідування, викликали та про-

довжують викликати підвищений інтерес у дослідників. Зокрема, процесуальні аспекти початку досудового розслідування вивчали Ю.П. Аленін, В.В. Вапнярчук, Л.М. Лобойко, М.А. Погорецький та ін. Особливу увагу дослідженню питань щодо досудового розслідування у формі приватного обвинувачення приділяли І.В. Діков, С.І. Перепелиця, І.А. Тітко. Втім, оскільки «домашнє насильство» визнане національним законодавством як злочин нещодавно, питання, пов'язані саме з початком досудового розслідування домашнього насильства, не відображені в науковій літературі, а тому потребують дослідження.

Формулювання завдання дослідження. Метою статті є визначення особливостей початку досудового розслідування домашнього насильства. Поставлена мета передбачає розв'язання таких завдань: виявити проблемні питання, пов'язані з початком досудового розслідування злочинів, передбачених ст. 126-1 КК України, у формі приватного обвинувачення, та запропонувати шляхи їх вирішення.

Виклад основного матеріалу. Досудове розслідування будь-якого кримінального провадження розпочинається з моменту внесення слідчим, дізнавачем, прокурором відомостей про вчинене кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі – ЄРДР). Важливе значення мають приводи та підстави для його початку.

Зауважимо, що в науковому колі процесуалістів немає однозначного розуміння цих понять. Так, В.В. Вапнярчук приводом для внесення відомостей до ЄРДР (тобто до початку досудового розслідування) визна-

час передбачене законом джерело інформації, з якого слідчий, прокурор дізнаються про вчинене кримінальне правопорушення і з моменту появи якого розпочинається кримінальне провадження (кримінальні процесуальні відносини) [4, с. 334].

На думку М.А. Погорецького, таким приводом є передбачений кримінально-процесуальним законом акт вольової дії особи, адресований уповноваженим суб'єктам кримінального провадження, чи вольовий акт уповноваженого суб'єкта, спрямований на реалізацію ним своїх повноважень, що є юридичним фактом, внаслідок якого уповноважений суб'єкт кримінального провадження отримує відомості про обставини, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення та є підставами для формування у нього внутрішнього переконання про необхідність внесення таких відомостей до ЄРДР і початок досудового розслідування [5, с. 96].

Зі змісту ч. 1 ст. 214 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) можна визначити приводи та підстави початку досудового розслідування. Такими приводами є: 1) заява про вчинене кримінальне правопорушення; 2) повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення; 3) самостійне виявлення слідчим (прокурором) із будь-якого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення. Підстави визначені законодавцем як обставини, які можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення [6].

Початок досудового розслідування кримінального провадження, передбаченого ст. 126-1 КК України, має свої особливості. Насамперед це пов'язано з тим, що воно відповідно до ст. 477 КПК України здійснюється у формі приватного обвинувачення, тобто кримінальне провадження за ним може бути розпочато лише за заявою потерпілого. З огляду на це заява потерпілого є єдиним приводом для початку кримінального провадження за ст. 126-1 КК України.

У разі, якщо потерпілим є неповнолітня особа або особа, визнана в установленому законом порядку недієздатною чи обмежено дієздатною, заяву може подати законний представник потерпілого. Однак залишається відкритим питання, як діяти, коли страждає від домашнього насильства повнолітня особа, в т. ч. і похилого віку, недієздатність (обмежена дієздатність) якої не була встановлена законом, і вона з тих чи інших об'єктивних причин самостійно не може подати таку заяву.

Одним зі способів вирішення цієї проблеми, за нашим переконанням, могло би стати внесення до КПК України норми, що б надавала право прокуророві розпочинати кримінальне провадження, якщо особа через свій безпорадний стан чи з інших об'єктивних причин не може самостійно захистити свої законні інтереси, яке б не підлягало закриттю у разі примирення потерпілого з підозрюваним. Схожа норма містилася у ст. 27 КПК України 1960 р.

На дієвості раніше чинного правила про правомочність прокурора розпочати кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення без заяви потерпілого за умови його безпорадного стану наголошує дослідник С.І. Перепелиця [7, с. 11], чий погляд також поділяє І.А. Тітко, котрий зазначає, що доцільно частково відродити інститут прокурорського втручання у провадження приватного обвинувачення, надавши прокурору право у виключних випадках розпочинати кримінальне провадження без отримання заяви від постраждалої особи з огляду на безпорадність стану останньої [8, с. 269].

Іншим способом вирішення проблеми щодо належного захисту інтересів постраждалих осіб, на наш погляд, стало б виключення ст. 126-1 КК України з переліку статей, за якими кримінальне провадження може бути розпочате у формі приватного обвинувачення, надавши можливість слідчому, прокурору його розпочинати не тільки за заявою постраждалої особи. У цьому аспекті варто взяти до уваги результати проведеного нами

опитування громадян, під час якого на запитання про те, чи має кримінальне провадження у разі вчинення домашнього насильства розпочинатися тільки за заявою постраждалої особи (повнолітньої), 92,7% респондентів (773 особи) повідомили, що підтримують також можливість початку кримінального провадження і за заявою родичів постраждалої особи або ж за повідомленням установ (системи освіти, охорони здоров'я тощо), котрим стало відомо про вчинення домашнього насильства, і лише 7,3% (61 особа) відповіли, що тільки за заявою постраждалої особи.

Вказану думку також підтримують опитані з цього приводу слідчі Національної поліції. Зокрема, переважна більшість респондентів вважають за доцільне виключення цього злочину з переліку ст. 477 КПК України. 39,5% слідчих підтримують можливість початку кримінального провадження і за заявою родичів постраждалої особи або ж за повідомленням органів та установ (системи освіти, опіки, охорони здоров'я, громадських правозахисних організацій, правозахисників, правоохоронних органів тощо), яким стало відомо про систематичне вчинення домашнього насильства, 33,1% – підтримують надання права слідчому, прокуророві розпочати кримінальне провадження у разі самостійного виявлення ними обставин, що можуть свідчити про систематичне вчинення домашнього насильства. Не вважають за доцільне виключення цієї статті з переліку кримінальних правопорушень, щодо яких кримінальне провадження здійснюється у формі приватного обвинувачення, 37,9% респондентів, на думку яких кримінальне провадження за ст. 126-1 КК України має розпочинатися тільки за заявою постраждалої особи, та 12,9% респондентів, які підтримують необхідність надати право прокуророві розпочинати кримінальне провадження у разі, якщо особа через свій безпорадний стан чи з інших об'єктивних причин не може захистити свої законні інтереси.

Крім того, серед опитаних громадян 22% респондентів (56 осіб) однією із причин,

чому вони не зверталися до поліції у ситуації вчинення щодо них домашнього насильства, заявили про погрози та побоювання помсти з боку кривдника. Тому в таких випадках захист інтересів громадян повинна забезпечувати саме держава.

Наступним проблемним, на нашу думку, питанням є визначення підстав початку кримінального провадження, тобто виявлення обставин, які можуть свідчити про вчинення саме кримінального правопорушення, а не іншої події. Як зазначає Л.М. Лобойко, такими обставинами є ознаки кримінального правопорушення й ознаки складу такого правопорушення. Для початку досудового розслідування достатньою є мінімально необхідна кількість таких ознак: суспільна небезпечність і протиправність (ознаки правопорушення) й об'єкт і об'єктивна сторона (ознаки складу правопорушення) [9, с. 90]. Так, ми погоджуємося з думкою Л.М. Лобойка про те, що на момент отримання і вивчення первинних відомостей, попри їх можливу обмеженість, правова кваліфікація діяння має бути встановлена обов'язково. Це потрібно для визначення різновиду (галузі) юридичного процесу, у межах якого будуть встановлюватися обставини діяння в обсязі, необхідному для більш точних висновків щодо його кваліфікації [9, с. 90]. Насамперед це важливо для розслідування домашнього насильства, оскільки воно пов'язане з наявністю норм як адміністративного (ст. 173-2 КУпАП), так і кримінального законодавства (ст. 126-1 КК України), які встановлюють юридичну відповідальність за ці правопорушення, та необхідністю їх відмежування. Основною відмінністю вказаних норм є систематичність вчинення зазначених дій.

Зауважимо, що інформація про вчинення домашнього насильства до підрозділів Національної поліції України може надходити як безпосередньо від громадян, які постраждали від домашнього насильства або ж яким про це стало відомо, так і від суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та

протидії домашньому насильству, визначених у ст. 6 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству». Крім того, зазначені суб'єкти відповідно до ст. 15 вказаного Закону здійснюють взаємне інформування не пізніше однієї доби про виявлені факти домашнього насильства у випадках, передбачених цим Законом [10]. Така інформація може мати як кримінальний, так і некримінальний характер і підлягає обов'язковій реєстрації в інформаційно-телекомунікаційній системі «Інформаційний портал Національної поліції України» (журналі єдиного обліку) (далі – ІТС ПНП, журналі ЄО).

Отже, на перший погляд, інформація некримінального характеру надалі може набути кримінального у разі встановлення систематичності протиправних дій особи. З огляду на особливості злочину, передбаченого ст. 126-1 КК України, досить складно на момент надходження заяви чи повідомлення про вчинення домашнього насильства визначити, до події якого характеру його слід віднести без проведення відповідної перевірки.

У науковому колі процесуалістів немає однозначної думки щодо початку досудового розслідування. Це пов'язане зі скасуванням інституту дослідчої перевірки. Зокрема, Ю.П. Аленін вважає, що будь-яка процесуальна галузь процесуального права має передбачати попередній, перевірочний, фільтраційний етап перед основним провадженням [11, с. 202]. Він зауважує, що ст. 214 КПК України не є еквівалентом стадії з перевірки заяв і повідомлень про злочини. Незважаючи на певні прогалини у правозастосуванні, пов'язані більшою мірою не із процесуальною формою, а з позапроцесуальними чинниками, вказана стадія все ж таки надавала можливість досить ефективно фільтрувати повідомлення і заяви про злочини та відділяти некримінальні події [11, с. 201].

Інші дослідники перевірку заяв чи повідомлень виділяють в окремий етап. Зокрема, І.В. Діков, досліджуючи рух заяви (повідомлення) про вчинене кримінальне правопору-

шення у формі приватного обвинувачення з моменту прийняття відповідним органом до початку досудового розслідування, визначає три етапи: 1) прийняття та реєстрацію заяви (повідомлення) про кримінальне правопорушення; 2) перевірку заяв (повідомлення), яка полягає у з'ясуванні наявності (чи відсутності) ознак злочину, передбаченого Особливою частиною КК України; 3) внесення відомостей до ЄРДР, що означає початок розслідування [12, с. 63].

О.В. Поліщук виокремлює інститут початку досудового розслідування, який розглядає як стадію кримінального процесу, що складається з таких етапів: 1) прийняття заяв, повідомлень і первинної інформації про кримінальні правопорушення; 2) реєстрації заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та підготовки до проведення слідчих (розшукових) дій; 3) проведення невідкладних слідчих (розшукових) дій і вжиття інших заходів, спрямованих на підтвердження або спростування даних, що містяться в заяві або повідомленні, та збір джерел криміналістично значимої інформації; 4) внесення відомостей до ЄРДР [13, с. 129].

Ми погоджуємося з думкою М.А. Погорецького про те, що за чинним КПК України 24-годинний термін – це не перевірка заяв і повідомлень про кримінальне правопорушення, а лише внесення відповідних відомостей до ЄРДР [5, с. 101].

Із цього приводу в узагальненні Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 12 січня 2017 р. № 9-49/0/4-17 зазначено, що, якщо зі звернення особи вбачається, що вона порушує перед органом досудового розслідування питання про вчинення кримінального правопорушення, ініціюючи здійснення ним дій, визначених КПК України, то, навіть якщо результати аналізу наведених особою відомостей свідчать про відсутність ознак складу злочину, такі відомості мають бути внесені до ЄРДР із подальшим закриттям кримінального провадження відповідно до ст. 284 КПК України [14].

Зауважимо, що до органів Національної поліції України щоденно надходить значна кількість заяв про притягнення кривдників до юридичної відповідальності за вчинення домашнього насильства. Заявник не завжди вимагає його притягнути саме до кримінальної відповідальності, тому здебільшого рішення за такими заявами приймаються в межах КУпАП. На нашу думку, у разі звернення особи із заявою про притягнення кривдника саме до кримінальної відповідальності за вчинення домашнього насильства, передбаченого ст. 126-1 КК України, такі відомості необхідно обов'язково внести до ЄРДР і в рамках кримінального провадження здійснити їх розгляд і перевірку. Зазначене не лише забезпечить своєчасне відновлення порушених прав громадян, але й призведе до зменшення скарг на дії органів досудового розслідування щодо невнесення таких відомостей до ЄРДР. У самій заяві необхідно не лише якомога детальніше зазначити обставини вчиненого правопорушення, але й вказати про наявність попередніх фактів вчинення домашнього насильства.

Як показує вітчизняна слідча практика, часто у разі надходження заяви про притягнення кривдника до відповідальності відомості за ними до ЄРДР не вносяться, а розгляд такої заяви здійснюється в межах Закону України «Про звернення громадян» або КУпАП зазвичай дільничними офіцерами поліції. У разі встановлення в матеріалах відомостей, що вказують на вчинення кримінального правопорушення, поліцейські відповідно до вимог Порядку ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події, затвердженого наказом МВС України від 08 лютого 2019 р. № 100, невідкладно рапортом доповідають про це керівникові органу (підрозділу) поліції або особі, яка виконує його обов'язки, після чого цей рапорт невідкладно реєструється в ІТС ПНП (журналі ЄО) та не пізніше 24 годин із

моменту реєстрації зібрані матеріали надсилаються до органу досудового розслідування органу (підрозділу) поліції для внесення відповідних відомостей до ЄРДР [15]. У такому разі, на нашу думку, буде самостійне ініціювання початку кримінального провадження з боку працівника поліції, що є недопустимим у справах приватного обвинувачення.

За результатами проведеного аналізу вітчизняної судової практики, а саме вироків та ухвал судів першої інстанції, внесених до Єдиного державного реєстру судових рішень із початку 2019 по вересень 2020 рр., нами встановлено, що фактично в усіх регіонах України відомості про вчинення злочину, передбаченого ст. 126-1 КК України, вносилися до ЄРДР за наявності попередніх фактів вчинення домашнього насильства, за які особу було притягнуто саме до адміністративної відповідальності, зазвичай у разі вчинення особою не менше трьох адміністративних правопорушень, передбачених ст. 173-2 КУпАП, за якими складено відповідні протоколи, що розглянуті судом і, відповідно, за якими винесено постанови про притягнення особи до адміністративної відповідальності. Слід зауважити, що за результатами розгляду декількох адміністративних матеріалів, об'єднаних у суді в одне провадження, могла бути винесена одна постанова суду, що не стало перешкодою для доказування систематичності домашнього насильства. Крім того, у разі винесення декількох постанов суду про притягнення до адміністративної відповідальності не всі з них до початку досудового розслідування кримінального провадження набрали законної сили.

Не менш поширеною практикою, з якою ми цілком згодні, є внесення відомостей до ЄРДР за ст. 126-1 КК України саме після вчинення останнього факту домашнього насильства, який є третім і якому передують факти притягнення особи до адміністративної відповідальності. Зауважимо, що з огляду на ч. 2 ст. 9 КУпАП адміністративна відпові-

дальність за правопорушення, передбачені цим Кодексом, настає, якщо ці порушення за своїм характером не тягнуть за собою згідно із законом кримінальної відповідальності. Таким чином, вважаємо, що притягнення особи до адміністративної відповідальності за останнім (зазвичай третім) фактом домашнього насильства не відповідає вимогам зазначеної статті, оскільки у разі доведення систематичності за наявності попередньо складених протоколів про адміністративні правопорушення слід розпочинати кримінальне провадження саме за останнім фактом, за яким особа не була притягнута до адміністративної відповідальності.

Крім того, як свідчить аналіз вітчизняної судової практики, мають місце факти вчинення відомостей про вчинення домашнього насильства без попереднього притягнення особи до адміністративної відповідальності. Яскравим прикладом цього може слугувати кримінальне провадження за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1 ст. 125, ст. 126-1, ч. 2 ст. 146 КК України, яке знаходилося у провадженні слідчого відділу Новоайдарського відділу поліції Головного управління Національної поліції в Луганській області. У вказаному кримінальному провадженні встановлено, що особа в період із 20 по 27 червня 2019 р., приблизно 24, 25, 26, 27 червня 2019 р. систематично вчиняла щодо малолітнього пасинка, з яким перебувала у сімейних відносинах і проживала в одному будинку, домашнє насильство [16].

За результатами проведеного нами анкетування серед слідчих Національної поліції України встановлено, що 35,5% опитаних вважають, що кримінальне провадження за ст. 126-1 КК України може бути розпочато за наявності не менше трьох фактів звернення постраждалої особи до поліції щодо протиправних дій кривдника, за які особу не було притягнуто до відповідальності; 32,3% – що за наявності попередніх фактів притягнення особи як до адміністративної (за ст. 173-2 КУпАП), так і кримінальної (напри-

клад, за ст. 125, 126, 122, 121 КК України щодо одного й того самого потерпілого) відповідальності; 28,2% – у разі обов'язкового винесення судом не менше трьох постанов за ст. 173-2 КУпАП, що набрали законної сили; 12,1% – у разі обов'язкового винесення судом не менше двох-трьох постанов за ст. 173-2 КУпАП та останнього факту домашнього насильства, за яким не складався протокол про адміністративне правопорушення за вказаною статтею; лише 10,5% – у разі обов'язкового винесення судом не менше трьох постанов за ст. 173-2 КУпАП незалежно від того, чи набрали вони законної сили.

На наш погляд, кримінальне провадження за ст. 126-1 КК України повинно розпочинатися за наявності щонайменше двох попередніх фактів, за які особу притягнуто до юридичної відповідальності (адміністративної та / або кримінальної) та останнього факту, за яким особу не було притягнуто до відповідальності.

Щодо приводів для початку досудового розслідування домашнього насильства, то вважаємо, що для кримінальних проваджень цієї категорії їх слід розширити і до заяви потерпілого додати такі джерела інформації, як: заяви / повідомлення родичів постраждалої особи, повідомлення органів та установ, котрим стало відомо про систематичне вчинення домашнього насильства, а також самостійне виявлення слідчим, прокурором або іншою посадовою особою органу поліції обставин, що можуть свідчити про його систематичне вчинення. Необхідно виключити ст. 126-1 КК України із переліку кримінальних правопорушень, за якими кримінальне провадження здійснюється у формі приватного обвинувачення. Більш того, виявлення фактів домашнього насильства та своєчасне реагування на них належить до повноважень уповноважених підрозділів органів Національної поліції України у сфері запобігання та протидії домашньому насильству відповідно до ст. 10 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» [10].

Проведене дослідження дозволяє сформулювати такі **висновки**:

1. З метою належного захисту інтересів постраждалих осіб від домашнього насильства вважаємо за необхідне виключити ст. 126-1 КК України з переліку кримінальних правопорушень, за якими кримінальне провадження може бути розпочате у формі приватного обвинувачення.

2. Досудове розслідування за ст. 126-1 КК України повинно розпочинатися за наявності

щонайменше двох попередніх фактів домашнього насильства, за які особу притягнуто до юридичної відповідальності (адміністративної та / або кримінальної) та останнього випадку, за яким особу не було притягнуто до відповідальності.

Подальші перспективи майбутніх наукових розвідок вбачаємо у більш детальному вивченні особливостей початку досудового розслідування злочинів, передбачених ст. 126-1 КК України.

Анотація

У статті досліджено актуальні питання щодо особливостей початку досудового розслідування кримінального провадження, передбаченого ст. 126-1 Кримінального кодексу України (домашнє насильство). Встановлено, що воно відповідно до ст. 477 Кримінального процесуального кодексу України здійснюється у формі приватного обвинувачення, а єдиним приводом для початку кримінального провадження є заява потерпілого.

Визначено та проаналізовано проблемні питання, пов'язані з початком досудового розслідування домашнього насильства, наведено шляхи їх вирішення. Запропоновано надати прокуророві право розпочинати кримінальне провадження за ст. 126-1 Кримінального кодексу України у випадку, якщо особа через свій безпорадний стан або з інших об'єктивних причин не може самостійно захистити свої законні інтереси. Крім того, доведено необхідність виключення ст. 126-1 Кримінального кодексу України з переліку кримінальних правопорушень, за якими кримінальне провадження може бути розпочато у формі приватного обвинувачення. Підкреслено важливість розширення приводів для початку досудового розслідування домашнього насильства.

Встановлено, що одним із проблемних питань є визначення підстав початку кримінального провадження. На основі узагальнення вітчизняної судової практики, а саме вироків та ухвал судів першої інстанції, а також результатів проведеного анкетування слідчих Національної поліції України пропонується досудове розслідування за ст. 126-1 Кримінального кодексу України розпочинати за наявності щонайменше двох попередніх фактів домашнього насильства, за які особу притягнуто до юридичної відповідальності (адміністративної та / або кримінальної), та останнього випадку, за яким особу не було притягнуто до відповідальності.

Ключові слова: домашнє насильство, досудове розслідування, кримінальне правопорушення, кримінальне провадження, привід, підстава.

Ishchenko T.V. Peculiarities of the initiation of the pre-trial investigation into domestic violence

Summary

The article examines current issues regarding the peculiarities of the initiation of the pre-trial investigation of criminal proceedings provided for in Article 126-1 of the Criminal Code of Ukraine (domestic violence). It was established that in accordance with Article 477 of the Criminal Procedural Code of Ukraine it is carried out in the form of a private prosecution and the only cause for initiating criminal proceedings is the statement of the victim.

The problematic issues related to the initiation of the pre-trial investigation into domestic violence have been defined and analyzed, and ways to solve them have been suggested. It was proposed to

provide the prosecutor with the right to initiate criminal proceedings under Article 126-1 of the Criminal Code of Ukraine if a person, due to their helpless state or for other objective reasons, cannot independently protect their legitimate interests. In addition, the necessity to exclude Article 126-1 of the Criminal Code of Ukraine from the list of criminal offenses for which criminal proceedings may be initiated in the form of a private prosecution has been proved. The importance of expanding the grounds for initiating a pre-trial investigation into domestic violence was emphasized.

It was established that one of the problematic issues is to determine the grounds for initiating criminal proceedings. Based on the generalization of domestic jurisprudence, namely the verdicts and rulings of the courts of first judgment, as well as the results of a survey of investigators of the National Police of Ukraine, it is proposed to initiate a pre-trial investigation under Article 126-1 of the Criminal Code of Ukraine in the presence of at least two previous facts of domestic violence, for which the person was brought to legal responsibility (administrative and / or criminal) and the last case, for which the person was not brought to justice.

Key words: domestic violence, pre-trial investigation, criminal offense, criminal proceedings, cause, ground.

Список використаних джерел:

1. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення по державі за грудень 2019 р. *Генеральна прокуратура України*. URL: https://old.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id=113897&libid=100820&c=edit&_c=fo.
2. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення по державі за вересень 2020 р. *Генеральна прокуратура України*. URL: https://old.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id=114140&libid=100820&c=edit&_c=fo.
3. Звіт про стан застосування адміністративного законодавства органами Національної поліції України за 9 місяців 2020 р. (форма № 1-АП). *Єдиний державний веб-портал відкритих даних*. URL: <https://data.gov.ua/dataset/207f2c6d-998f-4a15-91de-f7e5259beaf7/resource/6906f6ff-af7e-4a7b-90b9-883875b4ef32>.
4. Кримінальний процес : підручник / Ю.М. Грошевий, В.Я. Тацій, А.Р. Туманянц та ін. Харків, 2013. 824 с.
5. Погорецький М.А. Початок досудового розслідування: окремі проблемні питання. *Вісник кримінального судочинства*. 2015. № 1. С. 93–103.
6. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
7. Перепелиця С.І. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2014. 19 с.
8. Тітко І.А. Проблемні питання захисту інтересів постраждалих, стан яких унеможливилює (ускладнює) самостійну ініціацію кримінального провадження у формі приватного обвинувачення. *Порівняльно-аналітичне право*. 2015. № 2. С. 267–271.
9. Лобойко Л.М. Актуальні проблеми визначення підстав і моменту початку досудового розслідування. *Вісник кримінального судочинства*. 2015. № 1. С. 87–92.
10. Про запобігання та протидію домашньому насильству : Закон України від 07 грудня 2017 р. № 2229-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text>.
11. Аленін Ю.П. Початок досудового розслідування за КПК України 2012 р. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2013. № 1. С. 198–203.
12. Діков І.В. Особливості кримінального провадження у формі приватного обвинувачення : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Ірпінь, 2016.

13. Поліщук О.В. До питання визначення етапів початку досудового розслідування. *Південно-український правничий часопис*. 2017. № 2. С. 125–129.
14. Узагальнення Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 12 січня 2017 р. № 9-49/0/4-17. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/VRR00212.html.
15. Порядок ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події: наказ МВС України від 08 лютого 2019 р. № 100. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0223-19#Text>.
16. Вирок Новоайдарського районного суду Луганської області від 22 листопада 2019 р. Справа № 419/2356/19. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85826638>.